

TOT DE THESSALONICENZEN I

86

- 1.1. Paulus en Silvanus en Timotheüs κ-0
aan de geroepenschap* van de Thessalonicenzen *Gr.ecclesia
en God de omvamende* en machtiger** Jezus *Gr.patèr; **Gr.kurios
Christus, goede-gunst voor jullie en vrede.
2. Wij dankzegenen God altijd om jullie allen κ-1
gedachtenis*¹ doende bij onze toebeden.
3. onnalatig gedenkende² van jullie het werk
van het vertrouwen en arbeid³ van het beminnen
en het blijven bij de hoop van onze machtiger
Jezus Christus voor de vertegenwending⁴
van onze God en omvamende;
4. kennis hebbende, broeders en zusters
bemind door God, van ons uitgekozen zijn,
5. omdat de goednieuwsboodschap van ons *Gr.logos is hier Hebr.DáBáR
is niet geschied naar ons in een inbreng* alleen, *Gr.pneuma = Hebr.RuWàCh
maar ook in kracht en in heilige beluchting*
en vele voldraging, zoals jullie er kennis van
hebben hoe wij geschied zijn bij jullie
door jullie.
6. en jullie zijn (tot) naspelers* van ons geschied *Gr,mimètès
en van de machtiger, aangenomen hebbend
de inbreng in veel beëngdheid* met de *Gr.thlipsis = Hebr.TsáRáH
vreugde* van de heilige beluchter⁵, *Gr.Chara = Hebr. SsiM'CháH
zodat jullie geschieden als een voorbeeld* Gr.tupos
voor alle vertrouwenden in Macedonië
en in Achaie.
8. Bij jullie vandaan wordt uitgedalmd
de inbreng van de machtiger
niet alleen in Macedonië en Achaie,
maar is in alle plaats het vertrouwen
van jullie op God uitgekomen,
9. zodat wij geen behoefte hebben
te zeggen wat ook maar.
Zij zelf immers boodschappen
omtrent ons hoe een toeweg
wij hebben bij jullie, en hoe jullie
je toegekeerd* hebben tot God *Gr.epistrehoo=Hebr.ShuWB

¹ Het Griekse mneia is in de LXX de vertaling van het Hebr. ZaKaRóWN en dat betekent 'aanhaking'; en aanhaken moet je doen. Dat Hebreeuwse idioom is bij Paulus hier te horen in het 'doen van gedachtenis'. We vertalen hier toch 'gedachtenis' om de samenhangen die in het Grieks van het NT via dit woord ook in het Nederlands te kunnen bewaren.

² Het Griekse mnēmoneuo is de vertaling van het Hebr. ZáKàR, zie de vorige voetnoot.

³ Het Griekse kopos is hier de vertaling van het Hebr. JáGàNg = arbeiden in de LXX, elders van het Hebr. NgóMàL=moeite doen.

⁴ Het is de vertaling van het Hebr. LiPh'NéJ. Daarin klinkt het woord PáNieJM, dat meestal met (aan-)gezicht wordt vertaald, maar eigenlijk 'toewending' of beter 'vertegenwending' betekent.

⁵ Of: beluchting

vandaan van de idolen*⁶

om te heerdienen* de levende God
en het betrouwbare,

10. om te blijven verwachten
zijn stichtzoon vandaan van de hemelen,
die hij heeft doen opstaan
vandaan van de lijfdoden*, Jezus,
die ons verlost van de komende
toornwalging*.

2.1. Zelf volkènnen jullie immers,
broeder/zusters, de toeweg van ons
naar jullie, dat zij niet loos* is geschied,
2. maar, voorheen geleden hebbend
en gebrutaliseerd zoals jullie volkènnen
in Philippi, zijn wij allesverwoordend
geweest in onze God om te bepraten
bij jullie de goednieuwsboodschap
van God in veel strijd.

3. Want onze toeroep* (is) niet uit getuimel**
en niet uit onreinheid en niet in bedrog,
4. maar zoals wij van gewicht bevonden zijn
door God om toe vertrouwd te worden
de goednieuwsboodschap, zo praten wij,
niet als voor mensen geschikt zijnden,
maar voor God die gewicht geeft
aan onze harten.

5. Want niet zijn wij ooit in een inbreng*
van vleierij geschied, zoals jullie volkènnen,
en niet voor de schijnreden van meerhebbigheid,
God (is) getuige,

6. en niet zoekende vandaan-van-mensen
dunkzwaarte*, niet van jullie vandaan
en niet bij anderen vandaan,
7. krachtig om in zware belasting te geschieden
als afgezonden van Christus;
maar wij geschieden vriendelijk
in het midden van jullie,
zoals wanneer een voedende koestert
de borelingen van zichzelf.

8. zo snakkend naar jullie
genadigden* wij ons mee te geven aan jullie
niet afgezonderd de goednieuwsboodschap
van God, maar ook de lichaamzielen*
van (ons)zelf, daarom omdat jullie
(als) beminden voor ons geschiedden.

*Gr. eidolon

*Gr. douleuo=Hebr. NgáBàD

*Gr. nekroi

*Gr. orgè = Hebr. ÀàPh=neuswalging

*Gr. kenos+Hebr. RéJQ

*Gr. paraklèsis; **Gr. planè=Hebr.
[TáNgàH

*Gr. logos=(hier)Hebr. DáBàR

*Gr. doxa=Hebr. KábóWD

*Gr. eudokia=Hebr. RáTsóWN

*Gr. psuchè=Hebr. NèPhèSh

⁶ In de LXX de vertaling veel Hebr. woorden die met zichtbare goden (afgoden) te maken hebben.

9. Gedenkt* immers, zuster/broeders,
de arbeid van ons en de vermoeidheid,
's nachts en 's daags werkend
om niet te bezwaren iemand van jullie,
hebben wij aangekondigd aan jullie
de goednieuwsboodschap van God;
10. jullie(zijn) getuigen en God,
hoe aan-de-norm* en rechtvaardig
en onberispelijk voor jullie die vertrouwen
wij zijn geschied;

*Gr. mnè moneuoo= Hebr. ZàKhàR⁷

11. evenals jullie volkènnen,
hoe één ieder van jullie als een omvamende
zijn borelingen

*Gr. hosios=(soms)Hebr. TáM

12. jullie toeroepend en bemoedigend
en betuigend om voort te schrijden
waardig God die jullie roept naar zijn
koningschap en dunzwaarte.

87

13. En ook daarom dankzegenen wij God
onnalatig, omdat jullie, aangenomen hebbend
de inbreng van God van het toehoren
naar ons, niet hebben ontvangen
als een inbreng van mensen,
maar zoals die waarachtig geschiedt
als een inbreng van God,
die ook inwerkt in jullie die vertrouwen.

14. Jullie moeten immers tot naspelers
geschieden, zuster/broeders,
van de geroepenschappen van God,
die geschieden in Judea in Christus Jezus,
omdat dezelfde (dingen) ook jullie leden
door de eigen medestamgenoten,
zoals ook zij door Judeeërs,
15. die gedood hebben de machtiger Jezus
en de profeten, en ons vervolgdën,
en voor God niet geschikt gevonden worden
en voor alle menselijken tegenstanders(zijn),
16. die ons verhinderen met de naties*
te praten opdat zij bevrijd* werden,
om verder vol te maken hun verwaardingen*
altijd.

*Gr. ethnè=Hebr. GóWJ

*Gr. sooizoo=Hebr. JáShàNg

*Gr. amartia=Hebr.

[ChaetháAáH

κ-2

17. Maar wij, verweesd geworden van jullie
voor een tijdsgewricht* van uren
naar vertegenwending niet naar hart,
bevlijtigden* ons te over

*Gr. kairos=Hebr. NgÉT

*Gr. spoudazoo=Hebr. BáHàL

⁷ De vertaling van dit woord is 'aanhaken bij' (Zie Nederlandse Woordenlijst). Terwille van de samenhang van de Griekse concordantie, is voor de traditionele vertaling gekozen; 'gedenken', maar bedenk, het heeft voor Paulus niets te maken met een vorm van 'denken', het is een vorm van handelen.

jullie vertegenwedniging te zien met veel begeerte.

18. Daarom wilden wij komen naar jullie, ik Paulus éénmalig en een tweede maal, en stootte terug ons de lasteraar*.

* Gr. satanas = Hebr. SháTáN

19. Want welke (is) van ons de hoop, de vreugde, de krans van het bepralen*: zo niet ook jullie, voor de machtiger van ons Jezus bij zijn-zich-present-stellen⁸?

*Gr. kaucheoo=Hebr. HÁLLÉL

20. Jullie immers geschieden tot onze dunkzwaarte en vreugde.

3.1. Daarom (dit) niet meer overdakkende werden wij genadigd achtergelaten te worden in Athene afgezonderd.

2. En wij hebben gestuurd Timotheüs, de broederverwant van ons en medewerker van God

in de goednieuwsboodschap van Christus om te ondersteunen jullie

en toe te roepen omtrent jullie vertrouwen,

3. dat niemand murw wordt in deze beëngdheden*.

*Gr. thlipsis=Hebr. TsàR

zelf

immers volkènnen jullie, dat ik daartoe neerlig.

4. En toen wij immers bij jullie geschieden, zeiden wij tevoren aan jullie dat wij belangrijk zijn om beëngd te worden, zoals ook is geschied en jullie volkènnen.

5. daarom ook heb ik, (dit) niet meer overdakkende, (hem) gestuurd om te volkènnen jullie vertrouwen dat niet dusdanig jullie op de proef gesteld heeft de beproever en tot iets loos geschied is onze arbeid.

6. Maar nu Timotheüs gekomen is naar ons vandaan-van jullie en het goede nieuws geboodschap heeft aan ons over het vertrouwen en de minne van jullie en dat jullie gedachtenis houden aan ons altijd, smachtend om ons te zien zoals ook wij jullie.

⁸ Hier staat het Griekse woord 'parousia'. Hdt wordt in de theologie dikwijls uitgelegd als een woord dat betrkking heeft op de wederkeer van Jezus aan het einde der tijden, maar letterlijk betekent het gewoon 'aanwezig zijn', 'zich present stellen'.

7. Daarom werden wij toegeroepen
broeder/zusters, over jullie,
bij alle dwang en beëngdheid van ons
door jullie vertrouwen,

8. omdat wij nu leven, daar jullie
staande blijven in de machtiger.

9. Want welke dankzegening*
hebben wij de kracht om aan God
daartegenover te geven omtrent
jullie bij al de vreugde waarmee
wij ons verheugen door jullie
ten overstaan* van onze God,
10. nachten en dagen meer dan te over
het nodig hebbend om te zien
jullie vertegenwending*
en om geschikt te maken de tekorten
van jullie vertrouwen?

*Gr. eucharistia

*Gr. emprosthen= (meestal) Hebr.
[LePaNieJM, ook QèDèM

*Gr. prosoopon=Hebr. PaNieJM

11. Maar God zelf en de omvamende
van ons en de machtiger van ons
Jezus maken rechtuit onze neemweg*
naar jullie toe.

κ-3

*Gr. hodos=Hebr. DèRèK

12. maar jullie verveelvuldigt de machtiger
en doet te over zijn in minne tot elkaar
en tot allen, zoals ook wij tot jullie,
13. tot het ondersteunen van jullie
de harten onlaakbaar in heiliging
ten overstaan van de God en omvamende
van ons bij het zich present stellen
van de machtiger onzes Jezus
samen met al zijn heiligen.

88

4.1. Overigens nu, zuster-broeders,
vragen wij jullie en roepen toe
in de machtiger Jezus,
dat jullie, zoals jullie aangenomen hebben
van de kant van ons hoe jullie het nodig
hebben om voort te schrijden en
geschikt te worden voor God,
zoals jullie ook voortschrijden,
opdat jullie nog meer te over hebben.

κ-4

2. Want jullie volkènnen welke
boodschappen wij aan jullie
gegeven hebben door de machtiger
Jezus.

3. Dit geschiedt (als) de wil van God,
die jullie heiligt, dat jullie je afhouden
van de heoererij,

4. dat ieder van jullie volkènt het gerei
van zichzelf te verwerven in heiligheid en waarde,

5.en niet in het lijden aan begeerte
zoals ook **de naties die niet volkènnen
God⁹,**

6.om niet te vertreden en veelhebberig
te zijn in de praktijkzaak zijn broeder,
omdat de machtiger een rechtzetter¹⁰ (is)
omtrent al deze (dingen), zoals wij
ook tevoren gezegd hebben aan jullie
en voortgaande betuigen.

7.Want niet riep ons God tot onreinheid
maar tot heiliging.

8.Zo dan nu: hij die 't terzijde stelt,
stelt niet een mens terzijde, maar God,
die ook geeft zijn heilige beluchting*
aan jullie¹¹ .

*Gr.pneuma = Hebr. RuWàCh

9.Omtrent de broeder/zusterliefde
hebben jullie geen behoefte, dat men
jullie schrijft; want zelf geschieden
jullie (als) van God beleerden
om elkaar te beminnen.

10. Want jullie maken't voor al
de zuster/broedres in geheel Macedonië.
Maar wij roepen jullie toe, zuster/broeders,
daarin nog meer te over te zijn,

11.en de waarde lief* te hebben
van het rustig zijn en met eigen zaken
bezig te zijn en te werken met jullie handen,
zoals wij jullie boodschapten,
12.opdat jullie voortschrijden

*Gr.philo-timeo

⁹ Paulus gebruikt hier bijna dezelfde woorden als in Jer.10:25 volgens de Griekse tekst van de LXX. Daar staat letterlijk: *de naties die niet volkènnen jou*. De LXX volgt hier precies de de Hebreeuwse tekst. De context is echter bij de profeet een heel andere dan die bij Paulus. Bij Jeremia staan deze woorden in een indringende bede, waarin hij die-JHWH-vraagt hem wel te corrigeren, maar niet met walging en Hem vraag zijn gloed uit te storten over de naties “die jou niet volkènnen, omdat zij Jakob vereten en zijn lustoord tot iets ontzettends maken”. Ook in Psalm 79:6 staan dezelfde woorden die Paulus hier gebruikt, maar ook daar in dezelfde context als bij Jeremia. Paulus gebruikt deze woorden hier waarschijnlijk meer als een vast staande uitdrukking dan als een citaat.

¹⁰ Het Griekse werkwoord ekdikeoo wordt in de LXX doorgaans gekozen als vertaling van het Hebreeuwse NàKàM = wreken, maar ook van PàQàD = zich bemoeien met. Het hier gebruikte zelfstandig naamwoord is in de LXX bovendien nog vaak de vertaling van MiSh'PàTh = stelregel(ing). We kiezen er voor bij de vertaling van deze woorden de hoorsamenhang (concordantie) van het Grieks te bewaren en vertalen daarom met ‘recht zetten’ en ‘rechtzetting’.

¹¹ Hier gebruikt Paulus woorden uit Ezechiël 36:27 . Daar staat volgens de Griekse tekst van de LXX het volgende: *En mijn beluchting zal ik geven in jullie*. De Hebreeuwse tekst luidt, letterlijk vertaald (zie BAND II) als volgt: *Enwel~de-beluchting-mijner ben-ik-aan't-geven in-het-naderlijf-ulieder*. Deze hoofdstukken van Ezechiël gaan over de grote opstanding van Juda en Israël tot een rechtvaardige samenleving. Voor Paulus staat zijn evangelieverkondiging aan zijn Joodse medemensen, maar ook aan de niet Joden in het perspectief van deze bekende hoofdstukken uit Ezechiël. Het gaat daar om de toekomst van het “huis Israëls”(Ez.36:37). Wie daartoe behoren “volkènnen ja ik (ben) die-JHWH-van-Israël”(Ez.36:38). In het volgende hoofdstuk (37) wordt die grote opstanding beschreven en in het slot wordt hun gereinigde manier van leven en samen leven beschreven. En daarom is het Paulus te doen hier en in zoveel van zijn brieven. Want alleen wanneer die gestalte krijgt in de geroepenschappen van Christus, mag naar dit profetisch perspectief verwezen worden. Met andere woorden, het gaat om de messiaanse **praxis** als criterium en de leer is daaraan ondergeschikt.

met een goede houding tot wie buiten(zijn) en aan niemand behoefte hebben.

13. Niet wil ik, dat jullie geen volkennis hebben omtrent hen die ingeslapen¹² zijn, opdat jullie geen pijn hebben zoals wel de overigen, die geen hoop hebben.

κ-5

14. Indien wij immers vertrouwen, dat Jezus is gestorven en opgestaan, zal God zo ook de ingeslapenen om Jezus voeren met hem.

15. Dit immers zeggen wij jullie in een inbreng van de machtiger, dat wij levenden die overgelaten zijn aan de presentstelling van de machtiger niet aan zullen komen voor de ingeslapenen.

16. Omdat de machtiger zelf met een bevel, met de stem van de vooraangaande bodewerker* en op de klaroen* van God zal neertreden vandaan van de hemel en de lijfdoden* in Christus zal doen opstaan eerder;

*Gr. archangelos

*Gr. salpingx= (hier) Hebr. ShóPhár

17. vervolgens zullen wij levenden die overgelaten zijn, tegelijk samen met hen weggeropt worden in wolken tot het tegenkomen van de machtiger in een waainevel*¹³; en zo zullen wij altijd samen met de machtiger geschieden.

*Gr. aèr.

16. Zo dan roept toe elkaar met deze inbrengwoorden.

5.1. Omtrent de tijden* en de-tijdvakken*, zusters/broeders, hebben jullie geen behoefte geschreven te worden.

*Gr. chronos= Hebr. NgéT

κ-6

*Gr. kairos= Hebr. NgéT

2. Want zelf volkennis jullie strikt dat de dag van de machtiger zo komt als een dief in de nacht.

¹² Hier staat het Griekse woord koimao, waarvan de klassieke betekenis 'liggen' is; in de LXX is het de vaste vertaling van SháKàB = liggen. In het NT wordt het alleen gebruikt in de specifiekere betekenis van 'slapen' en vooral 'inslapen', waarbij ook de figuurlijke betekenis functioneert, zoals in deze tekst.

¹³ Het Griekse woord 'aèr' heeft betrekking op de onderste laag van de lucht boven ons, daar waar de wolken drijven en het waait. Het speelt in de LXX geen rol en in het NT komt het 6x voor. Het is een heel ander woord dan het Griekse 'pneuma', dat bewogen lucht / luchtbeweging betekent en dichtbij het Hebreeuwse RuWàCh staat; het is de lucht die wij ook inademen. Het Griekse 'aèr' duidt een gebied aan waar de winden waaien.

3. Wanneer zij zeggen: vrede en onwankelbaarheid, dan komt hen een plotselinge ellende te staan, zoals de uitkronkeling* haar die in haar buik* heeft¹⁴, en niet zullen zij ontvluchten.
4. Maar jullie, zuster/broeders, geschieden niet in duister, dat de dag jullie als een dief zou vastnemen.

*Gr. oodin=Hebr. ChàJiel.

*Gr. gastèr=(meestal)Hebr. BèThèN

89

5. Jullie allen immers (zijn) stichtkinderen van het licht en stichtkinderen van de dag.
6. Niet geschieden wij van de nacht en niet van het duister; wij nu slapen geenszins zoals de overigen, maar wij waken* en wij zijn nuchter.
7. Want de slapenden slapen 's nachts en de roesdronkenen* zijn s'nachts roesdronken.
8. Maar wij die 's daags geschieden zijn nuchter, **ons aangekleed hebbend met een borstwapen*** van vertrouwen en minne en een **hoofdhelm*** (nl.) hoop op **bevrijding***¹⁶.
9. Want niet stelde God ons tot walgtoorn*, maar tot aanmaking van de bevrijding door onze machtiger Jezus Christus,
10. die gestorven is om ons, opdat hetzij wij waken hetzij wij slapen wij tegelijkertijd samen met hem zouden leven.
11. Daarom roepen jullie elkaar toe en huisstichten jullie tot een één-enkele*, zoals jullie ook doen.
12. Maar wij vragen jullie, zusters/broeders, om te volkènnen

*Gr. grègoreoo > Gregorius.

*Gr. methuskoo=Hebr. ShàKàR

*Gr. thoorax=Hebr. SheRieJóWN

*Gr. perikephalaia¹⁵=Hebr. KóWBàNg

*Gr. sootèria=Hebr. JeShuWàNg (= [Jèsous = Jezus]).

*Gr. eis=Hebr. AèChàD

¹⁴ De twee woorden die hier in het Grieks staan, komen ook frequent voor in combinatie voor in de LXX en vormen dan tezamen de vertaling van het Hebreeuwse werkwoord HÁRÁH = ontvangen hebben, vaak in de betekenis van zwanger zijn.

¹⁵ Grieks: peri-kephalaia = letterlijk 'om het hoofd'.

¹⁶ Paulus citeert hier Jes.59:17 met de bewoordingen van de Griekse tekst van de LXX. Deze tekst bij Jesaja in de context van de verlossing van Israël, allereerst van de eigen ongerechtigheden. Paulus heeft gezien aan Jezus dat hij en hoe deze profetie waar heeft gemaakt. Dat is het kleed dat de Christus droeg en draagt. Geheel Jesaja 59 was Jezus op het lijf geschreven. Hij deed wat JHWH zelf wilde en zou (laten) doen, nl. dit alles met Israël !

die arbeiden* bij jullie en instaan
voor jullie bij de machtiger en
jullie tot besef brengen,
13.en aan te voeren over hen,
dat meer dan te over hebben
aan minne door hun werk.
Hebt vrede bij elkaar.

*Gr.kopiein=Hebr.JáGàNg

14.Maar wij roepen jullie toe,
zusters/broeders, brengt tot besef
de oninzetbaren, brengt op verhaal*
de weinig lichaamziel hebbenden*,
houdt tegen de onvasten,
weest grootmoedig jegens allen.

*Gr.muthos

*Gr.oligopsuchos

15.Ziet toe, dat niet iemand
kwaad tegen kwaad aan iemand
weergeeft, maar volgt na
altijd het goede bij elkaar,
en bij allen.

16.Verheugt je altijd,

17.bidt onnalatig,

18.dankzegt bij alles, want dit (is)
de wil van God in Christus Jezus
naar jullie toe.

19.Dooft de beluchting niet uit,

20.minacht niet de profetieën.

21.Geeft alles gewicht,
houdt het prachtige terug.

22.Houdt je al-af vandaan van
alle aanzicht van slechtheid¹⁷.

23.En de God van de vrede zelf
zal jullie heiligen al-af*,
en jullie aandeelgehele beluchting
en de lichaamziel en het zielelichaam
zij onberispelijk behoed bij
het zich present stellen van
onze machtiger Jezus Christus.

*Gr.holoteleis=Hebr/KáLieL

κ-7

24.Getrouw (is) die jullie roept,
hij zal 't ook maken.

25.Zusters/broeders, bidt om ons.

26.Groet alle zusters/broeder
met een heilige liefdeskus.

27.Ik beëdig jullie bij de machtiger
de zendbrief voor te lezen voor
alle zusters/broeders.

28.De goede-gunst van de machtiger
Jezus Christus met jullie.

¹⁷ Petrus verwijst hier Job 1:1, 8, waar dit van Job gezegd wordt. De LXX gebruikt hier dezelfde Griekse woorden. De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst luidt: “. . . wijkend vandaan van het kwade”.

